

Redegjørelse for aktsomhetsvurdering etter åpenhetsloven

SpareBank 1 Kreditt ASA



Forord

Åpenhetsloven trådte i kraft 1.juli 2022¹. Loven skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester.

Formålet med denne rapporten er å redegjøre for hvordan vi i SpareBank 1 Kreditt ASA arbeider for å fremme menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, og de aktsomhetsvurderinger vi utfører i henhold til åpenhetsloven. Videre skal rapporten gi offentligheten innsikt i hvordan vi håndterer og begrenser potensielle negative effekter i disse områdene.

Arbeidet med rapportering etter åpenhetsloven er styrevedtatt og forankret i våre retningslinjer, og vil inngå som en integrert del av vår arbeidshverdag. Vi driver vår virksomhet etter norsk lov, og gjennom åpenhetsloven sørger vi for å drive vår virksomhet i samsvar med [OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper](#)².

Denne rapporten omfatter kartlegging og risikovurdering både av egen virksomhet og vår leverandørkjede for kalenderåret 2023, og er utarbeidet med bistand fra SpareBank 1 Regnskapshuset SMN AS.

¹ LOV-2021-06-18-99

[Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold \(åpenhetsloven\) - Lovdata](#)

² Organization for Economic Co-operation and Developments (OECD) retningslinjer for flernasjonale selskaper, 2011 Edition. Tilgjengelig fra [regjeringen.no/wpuploads01/blogs.dir/263/files/2013/11/OECD_retningslinjer_web.pdf](#)

1 Åpenhetsloven

Dette dokumentet gjelder for SpareBank 1 Kreditt ASA, og beskriver selskapets overordnede retningslinjer for operasjonell risiko som skal reflektere selskapets strategi for operasjonell risiko.

1.1 Lovens formål

Åpenhetsloven trådte i kraft 1.juli 2022. Formålet med loven er å fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester.

Loven skal fremme hvordan bedriften håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Dette omfatter både hva virksomheten gjør for å forebygge og begrense risikoen for negative konsekvenser, og hva virksomheten gjør for å stanse og begrense faktiske negative konsekvenser som virksomheten har avdekket.

1.2 Lovens virkeområde

Åpenhetsloven slår fast at bestemmelsene gjelder for større virksomheter som er hjemmehørende i Norge, og som tilbyr varer og tjenester i eller utenfor Norge. Loven gjelder også for større utenlandske virksomheter som tilbyr varer og tjenester i Norge, og som er skattepliktige til Norge etter norsk intern lovgivning.

1.3 Lovens vilkår

Med større virksomheter menes virksomheter som er omfattet av regnskapsloven § 1-5, eller som på balansedagen overskrider grensene for to av følgende tre vilkår:

1. Salgsinntekt: 70 millioner kroner.
2. Balansesum: 35 millioner kroner.
3. Gjennomsnittlig antall ansatte i regnskapsåret: 50 årsverk.

SpareBank 1 Kreditt faller inn under åpenhetslovens virkeområde, og er dermed definert som større virksomhet etter loven.

1.4 Lovens innhold

Åpenhetsloven slår fast at virksomheter som er omfattet av loven skal utføre aktsomhetsvurderinger i tråd med Organization for Economic Co-operation and Developments (OECD) [retningslinjer for flernasjonale selskaper](#)³. Videre er det publisert en [veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv](#)⁴. Retningslinjene og veilederen ligger til grunn for aktsomhetsvurderingen presentert i denne rapporten. En aktsomhetsvurdering er en prosess for å kartlegge, risikovurdere og følge opp hvordan en virksomhet håndterer faktiske og potensielle negative konsekvenser av sin virksomhet,

³ Organization for Economic Co-operation and Developments (OECD) retningslinjer for flernasjonale selskaper, 2011 Edition. Tilgjengelig fra regjeringen.no/wpuploads01/blogs.dir/263/files/2013/11/OECD_retningslinjer_web.pdf

⁴ OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv, Kontaktpunktet for ansvarlig næringsliv, 04/2019. regjeringen.no/wpuploads01/blogs.dir/263/files/2019/09/201904_OECD_DDveileder_nettil.pdf

både internt og i sin leverandørkjede. Redegjørelsen skal oppdateres årlig innen 30. juni, og ved vesentlige endringer. Åpenhetsloven innebærer også at vi SpareBank 1 Kreditt har en informasjonsplikt om hvordan vi håndterer faktiske og potensielle negative konsekvenser med bakgrunn i aktsomhetsvurderingene.

Aktsomhetsvurderingene skal utføres regelmessig og stå i forhold til virksomhetens størrelse, virksomhetens art, kontekst og alvorlighetsgraden av og sannsynligheten for negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

2 Redegjørelsens formål

Finanstilsynet definerer operasjonell risiko som risikoen for “tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil, eller eksterne hendelser”. Definisjonen omfatter juridisk risiko og atferdsrisiko, men ikke strategisk risiko som må vurderes særskilt. Selv om det er en sterk kobling mellom operasjonell risiko og omdømmerisiko, kan operasjonelle hendelser påvirke foretakets omdømme, mens omdømmerisiko er en konsekvens av operasjonell risiko og bør vurderes særskilt. Operasjonell risiko omfatter også styring og kontroll med utkontraktert virksomhet.

Vi i SpareBank 1 Kreditt gjør oppmerksom på at vi arbeider kontinuerlig med å forbedre og oppdatere innholdet i redegjørelse. Arbeidet med rapportering etter åpenhetsloven er forankret i selskapets retningslinjer, og vil inngå som en integrert del av vår arbeidshverdag. Vi sørger således for å drive vår virksomhet i samsvar med OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv (OECD, 2011).

3 Virksomheten

3.1 Organisering og driftsområde

SpareBank 1 Kreditt er et produktselskap eid av bankene i SpareBank 1-alliansen og BN-bank.. Selskapet tilbyr finansiering uten sikkerhet til det norske privatmarkedet. Selskapets produkter er kredittkort og nedbetalingslån. Vi har kontor i Søndre gate i Trondheim. SpareBank 1 Kreditt skal være en ansvarlig vinner i markedet for usikret kreditt. Dette oppdraget står helt sentralt i både den daglige driften av selskapet og den langsiktige strategiske planleggingen.

SpareBank 1 Alliansen har felles innkjøpsfunksjon i SpareBank 1 Utvikling DA. SpareBank 1 Kreditt benytter seg også av denne innkjøpsfunksjonen. SpareBank 1 Utvikling har lang erfaring med bærekraft i innkjøp og samfunnsansvar, og har handlingsplaner som etter vår forståelse ivaretar kravene i åpenhetsloven.

I tillegg til fellesavtaler med alliansen, har SpareBank 1 Kreditt egne avtaler med leverandører og forretningspartnere. Det er disse som har vært gjenstand for våre aktsomhetsvurderinger, hvor vi har fått bistand fra SpareBank 1 Regnskapshuset SMN v/avdeling bærekraftsrapportering og rådgivning i risikokartleggingsprosessen. For å kartlegge potensiell negativ påvirkning på menneskerettigheter og arbeidsforhold, har vi vurdert landrisiko, bransjer og forhold hos den enkelte leverandør.

3.2 Retningslinjer og rutiner

SpareBank 1 Kreditt har etablert retningslinjer for ivaretagelse av menneskerettigheter, primært for samarbeid med leverandører og forretningspartnere. Prinsippene for ivaretagelse av menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold er basert på nasjonale og internasjonale retningslinjer og konvensjoner, herunder [OECDs retningslinjer](#). Leverandører og forretningspartnere skal i tillegg følge gjeldende lover og forskrifter i land der de har forretningsvirksomhet og er registrert. Retningslinjene revideres og styrebehandles årlig, sist i juni 2024.

Publikum og ansatte kan når som helst kontakte oss eller sende varsler til ansvarligkreditt@sparebank1.no.

4 Intern aktsomhetsvurdering

4.1 Rutiner og retningslinjer

I 2022 ble det gjennomført en intern risikovurdering av våre etiske retningslinjer, policyer og styringssystemer med hensyn til ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. I den sammenheng ble det satt fokus på å oppdatere våre styringsdokumenter for å være i tråd med forventinger etter åpenhetsloven og OECDs retningslinjer. I år som i fjor har vi lagt fokus på kvalitetssikring og utbedring av våre interne rutiner og retningslinjer. Tiltakene vi har implementert er å anse som en forlengelse av de tiltakene som ble fastslått året i forveien.

Vi har hatt stort fokus på at aktsomhetsvurderingen skal implementeres i den daglige driften, og at ivaretagelse av menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter skal integreres inn i alle våre prosesser. I tillegg skal det kommuniseres ut til alle ansatte i alle ledd i selskapet. I den sammenheng har vi i år utformet et årshjul og en handlingstabell for å følge opp prosessen og utviklingen.

5 Ekstern aktsomhetsvurdering

5.1 Kartlegging

I 2022 aktsomhetsvurderte vi seks leverandører fra ulike bransjer som er vurdert å inneha høy iboende risiko; renhold, eiendom, samt IT og operasjonelle tjenester. Bransjerisiko for brudd på uanstendige arbeidsforhold gjelder for samtlige av leverandørene. I tillegg vil leverandørenes lokalisering påvirke risikoen.

Risikokartleggingen resulterte i en anbefaling om oppfølging av fire særskilte leverandører med økt risiko for negativ påvirkning. Samtlige representerer en iboende risiko for negativ påvirkning i form av uanstendige arbeidsforhold, overtidssarbeid og lønn.

For å kunne foreta ny aktsomhetsvurdering for 2023/2024 har vi tatt utgangspunkt i de fire overnevnte, hvor formålet har vært å fastsette eventuelle nødvendige tiltak for videre oppfølging dersom hensiktsmessig. Vi har derfor gjennomført følgende aktiviteter mot/med disse leverandørene:

- Gjennomgang av forhold hos leverandør med fokus på hvorvidt det finnes offentlig tilgjengelig informasjon om hvordan selskapene arbeider med menneskerettigheter.

Herunder en gjennomgang av de utvalgte leverandørenes redegjørelser av åpenhetsloven og policyer som er offentliggjort på deres nettsider.

- Gjennomført søk i andre kilder som kan fortelle noe om faktiske forhold hos den faktiske leverandør. Vi har fokusert på nasjonale og internasjonale anerkjente kilder som indikerer hvilke regioner/områder det potensielt kan foreligge risiko for brudd på menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter. I tillegg har vi rettet fokus mot hvilke produkter som innehar størst risiko fra råvareproduksjon til sluttproduksjon.
- Utsendelse av spørreundersøkelse for å avdekke faktisk og potensiell annen risiko hos de utvalgte leverandørene.

5.2 Hovedfunn

På bakgrunn av de gjennomførte aktivitetene har vi har konkludert med at vi har leverandører i flere regioner som utgjør potensiell risiko for brudd på menneskerettigheter og uanstendige arbeidsforhold. Det gjelder blant annet i Øst-Europa, Sørøst-Asia, Sørvest-Asia, Sentral-Asia og Midtøsten. Det foreligger høyest potensiell risiko knyttet til tvangsarbeid, barnarbeid, dårlig helse og sikkerhet, lav lønn, innskrenket ytringsfrihet og mangel på fagforeningsrettigheter.

I likhet med i fjor ser vi at renholdbransjen er en av bransjene i Norge hvor Arbeidstilsynet har føringer for HMS og lønn. Det er for eksempel innført minstelønn for å hindre at blant annet utenlandske arbeidere skal få dårligere lønnsvilkår. Utenlandske arbeidere er en sårbar gruppe, og tilsvarende problematikk finner vi i eiendomsbransjen. Det regulatoriske landskapet sørger likevel for å ivareta disse sårbare gruppene, både innenfor renholdbransjen og eiendomsbransjen. Vi i SpareBank 1 Kreditt kjøper primært tjenester innenfor administrasjon av kontorbygg, vedlikehold og drift. Med bakgrunn i årets kartlegging ser vi at disse bransjene ikke utgjør faktisk risiko for brudd på menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter.

Fjorårets kartlegging resulterte i funn som tilsa at ansattvernet er svakere i IT-bransjen, særlig ved bruk av utenlandske IT-konsulenter. I årets kartlegging har vi valgt å rette fokus mot de aktuelle områdene disse leverandørene operer i. På bakgrunn av våre funn ser vi at det potensielt foreligger risiko tilknyttet aktiviteter som står i direkte forbindelse med bransjen, herunder levering av IT-konsulenttjenester, utvikling og levering av skybaserte løsninger o.l.

Vi har så langt ikke avdekket faktisk risiko knyttet til de regionene/områdene våre utvalgte leverandører opererer i. Det samme gjelder for produktrisiko fra råvarestadiet til sluttproduksjonsstadiet. Vi ser likevel antydning til potensiell risiko knyttet til landrisiko hos én av våre utvalgte leverandører, og vi vil derfor gjøre ytterligere oppfølgingstiltak for å avdekke hvilke aktiviteter vi direkte og indirekte bidrar til å disse områdene.

6 Håndtering og oppfølging av risiko

Vi i SpareBank 1 Kreditt tar lovverket og prinsippene på alvor, og arbeider systematisk for å aktsomhetsvurdere egne, leverandørkjedens og andre forretningspartners operasjoner og aktiviteter. Vi arbeider aktivt med å innarbeide forventninger og retningslinjer rundt

ansvarlig næringsliv i samtlige avtaler med våre leverandører og forretningspartnere. Sistnevnte inngår som en del av de tiltak som skal arbeides med kontinuerlig, i tråd med til enhver tid gjeldende regelverk.

Oppsummert finner vi at de leverandørene vi har fulgt opp nærmere svarer opp tilfredsstillende rundt ivaretagelse av menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold, men det vil fortsatt være en iboende risiko for at det kan forekomme brudd. Vi vil dermed ha fokus på videre oppfølging av disse, og potensielt andre relevante avtalepartnere i året som kommer.

Vi retter samtidig fokus innover i egen virksomhet og anerkjenner at vår påvirkningskraft henger tett sammen med vår innkjøpspraksis. En viktig del av vårt oppfølgingsarbeid vil derfor være å legge grunnlaget for en ansvarlig innkjøpspraksis, herunder krav til ivaretagelse av menneskerettigheter og ansvarlige arbeidsforhold. Hvilke forventninger og krav vi stiller til våre leverandører og forretningspartnere vil bli kommunisert ut til alle interesserte og berørte parter.

En annen viktig prioritering er å skape god dialog og godt samarbeid med våre eksisterende leverandører og forretningsforbindelser for å sikre en ansvarlighet i leverandørkjeden. Vi har tro på at en åpen dialog og god oppfølging kan bidra til å øke kunnskapsnivået virksomhetene imellom, og at vi derfor kommer langt med å kommunisere ut hvilke forventninger vi stiller. De viktigste områdene å følge opp er de leverandørene og bransjene som innehar høyest grad av produktrisiko og landrisiko. Vi har også fokus i egen organisasjon på å bygge kompetanse og bevissthet rundt vårt samfunnsansvar.

Sammen kan vi utgjøre en forskjell.

7 Informasjonsplikt

Etter 1. juli 2022 kan alle kreve å få informasjon fra virksomheter om hvordan de håndterer faktiske og potensielle negative konsekvenser som er vurdert i aktsomhetsvurderingene. Dette følger av åpenhetsloven § 6. Retten til informasjon omfatter både generell informasjon om hvordan virksomheten håndterer negative konsekvenser, og spesifikk informasjon knyttet til varer og tjenester. Et krav om informasjon kan avslås dersom gitte vilkår i § 6 annet ledd er oppfylt, unntatt krav om informasjon om faktisk negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter som virksomheten er kjent med. Ved avslag om forespørsler om informasjon er det spesifikke opplysningskrav i § 7.

Forespørsel om informasjon må gis skriftlig. Svaret skal også være skriftlig, dekkende og forståelig. Svaret skal gis innen tre uker fra forespørselen er mottatt. I enkelte tilfeller kan det være grunnlag for utsatt frist, men da må det informeres om hvorfor og når svar kan ventes.

7.1 Håndtering

Vi i SpareBank 1 Kreditt forplikter oss til å følge opp og besvare samtlige henvendelser som

retter seg mot aktsomhetsvurderingen, samt håndtering og tiltak for å håndtere faktiske og potensielle negative konsekvenser på grunnleggende menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold, både i direkte og i indirekte tilknytning til egen virksomhet. Videre forplikter vi oss til å besvare henvendelsene innenfor fastsatt frist, og herunder unngå utsettelse av fristen så langt det lar seg gjøre.

8 Offentliggjøring og oppdatering

Det stilles krav til at rapporten skal gjøres lett tilgjengelig på virksomhetens nettsider. Vi i SpareBank 1 Kreditt forplikter seg til å offentliggjøre sin rapport på sine nettsider innen 30. juni hvert år. Videre forplikter vi oss til å oppdatere den offentlige rapporten fortløpende dersom det skjer vesentlige endringer i virksomhetens risikovurderinger. Det må ses i sammenheng med at aktsomhetsvurderingene skal utføres regelmessig.

9 Signaturer

Denne redegjørelsen er underskrevet i tråd med reglene i regnskapsloven § 3-5, altså av samtlige styremedlemmer og daglig leder.

Dato/sted 26/6-24

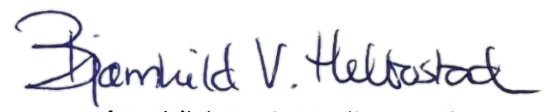

Per var Kleiven
Styrets leder


Kari Elise Gislås
Styremedlem


Christin Løken
Styremedlem


Cecilie Andréén
Styremedlem


Bengt Olsen
Styremedlem


Bjørnhild V. Helbostad
Ansattvalgt styremedlem


Ronny Remen Smolan
Administrerende direktør